

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА ОЦІНКА ПОВЕДІНКОВИХ ФАКТОРІВ РИЗИКУ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ

Н.Г. Малиш

Сумський державний університет, м. Суми

За даними ВООЗ у світі щорічно реєструють 1-1,2 млрд. діарейних захворювань, від яких помирає близько 4 млн. людей. Високі рівні захворюваності на діарейні інфекції в Україні визначають значущість проведення епідеміологічних досліджень для розробки профілактичних заходів, зниження соціально-економічних збитків.

Мета роботи – дослідити імовірні поведінкові фактори ризику розвитку кишкових інфекцій у студентів.

Матеріали дослідження - дані анкетування, проведеного серед студентів Сумського державного університету. Респондентами були 120 студентів, віком від 17 до 32 років, з яких особи жіночої статі склали $57,5 \pm 4,5$ %, чоловічої статі – $42,5 \pm 4,5$ %.

Результати та їх обговорення. Анкета містила 17 питань, із відповідей на які, була отримана інформація про знання методів профілактики діарейних інфекцій, типи водозабезпечення, дотримання особистої гігієни, місць проживання, наявності шкідливих звичок тощо.

На питання « Чи знаєте Ви, як передаються кишкові інфекції?» більшість респондентів ($80,0 \pm 3,6$ %) відповідали позитивно. $97,5 \pm 1,4$ % опитаних студентів, вважають, що фактором передачі кишкових інфекцій є брудні руки, $55,0 \pm 4,5$ % - продукти, придбані під час «вуличної» торгівлі. $15,0 \pm 3,3$ % респондентів, стверджують, що збудниками гострих кишкових інфекцій можна інфікуватися, навіть під час роботи на комп'ютері. При цьому, перед вживанням їжі, руки миють $80,0 \pm 3,6$ % респондентів, після відвідання туалету – $92,5 \pm 2,4$ %.

До поведінкових факторів ризику кишкових інфекцій належать і шкідливі звички. Виявилося, що звичку кусати і гризти нігті мали – $7,5 \pm 2,4$ %

анкетованих, класти ручку або олівець у рот – $62,5 \pm 4,4$ %. Значна частина респондентів вказала, що періодично курять цигарки ($47,5 \pm 4,6$ %) і вживають алкогольні напої ($27,5 \pm 4,1$ %).

Дані анкетування засвідчили, що у сучасний час змінилися традиції харчування людей. $57,5 \pm 4,5$ % опитаних студентів, відвідують кафе, бари, ресторани, піцерії тощо, не менше 1 разу у неділю, $30,0 \pm 4,2$ % - не менше 1 разу у місяць. Відомо, що серед факторів передачі збудників кишкових інфекцій особливе місце займають молочні та м'ясні продукти. Вдома або у закладах громадського харчування, щодня сметану, сир, молоко, йогурти вживає $67,5 \pm 4,3$ % респондентів, м'ясо птиці, свинину, телятину, ковбаси, субпродукти - $97,5 \pm 1,4$ %, опитаних молодих людей. Поряд з м'ясними та молочними продуктами, добре помиті, неушкоджені сирі овочі також можуть бути фактором ризику кишкових інфекцій, оскільки, як свідчать науковці, часто містять, як патогенні, так і умовно патогенні бактерії. $90,0 \pm 2,7$ % опитаних студентів, вживають сирі овочі, не менше 1 разу у неділю.

Роль водного фактору у поширенні кишкових інфекцій є величезною. Виявилось, що у сучасний час, бутильовану та фільтровану воду споживають, відповідно, $37,5 \pm 4,4$ і $32,5 \pm 4,3$ % респондентів, кип'ячену – $12,5 \pm 3,0$ %, сиру воду п'ють - $67,5 \pm 4,3$ % студентів.

Про неповний облік випадків захворюваності на кишкові інфекції, загальновідомо. Було встановлено, що $25,0 \pm 3,9$ % респондентів, відзначали, що в анамнезі, не менше 1 разу на рік, спостерігали у себе симптоми кишкової інфекції (підвищення температури тіла, нудоту, блювання, діарею), $12,5 \pm 3,0$ % - 2 і більше разів. При цьому до лікаря респонденти не зверталися. У $90,0 \pm 2,7$ % випадків, прояви кишкової інфекції спостерігалися в опитуваних студентів, у літньо-осінній період.

Висновки.

Імовірними поведінковими факторами ризику кишкових інфекцій у студентів є часте відвідування закладів громадського харчування, щоденне

вживання молочних та м'ясних продуктів, шкідливі звички. Незареєстрована захворюваність зумовлює зниження ефективності проведення профілактичних заходів.

Малиш, Н.Г. Епідеміологічна оцінка поведінкових факторів ризику кишкових інфекцій [Текст] / Н.Г. Малиш // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю "Актуальні інфекційні захворювання. Особливості клініки, діагностики, лікування та профілактики у сучасних умовах", 24-25 листопада 2016 р. - Київ. - С. 53.